

*Ranking zawodów deficytowych i nadwyżkowych
Za I półrocze 2011*

Limanowa, październik 2011

Wstęp:

Nowy etap w dziejach Polski zapoczątkowany u progu lat 90-tych ubiegłego wieku, nakreślił głębokie zmiany we wszystkich dziedzinach życia gospodarczego naszego kraju. Proces transformacji ustrojowej wywołał istotne a zarazem dotkliwe zmiany w sferze zatrudnienia i rynku pracy. Nieznane w Polsce powojennej zjawisko bezrobocia, stało się rzeczywistym problemem i zagrożeniem społecznym.

W dobie gospodarki rynkowej coraz większego znaczenia nabiera konieczność dostosowania podaży zasobów pracy do pojawiającego się popytu. Podaż stanowią pracownicy oraz osoby poszukujące pracy i bezrobotni wraz ze swoimi kwalifikacjami, natomiast sfera popytu kreowana jest przez pracodawców.

W celu dostosowania strumienia podaży do popytu na pracę należy prowadzić cykliczne, wieloaspektowe badania rynku pracy.

Jednym z ważniejszych instrumentów jest sprawny system informacyjny, którego elementem jest monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych.

Niniejszy raport będzie sprawozdaniem z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych za **I półrocze 2011r.** w powiecie limanowskim.

1. Cel opracowania

Zgodnie z przyjętymi zaleceniami metodologicznymi, do podstawowych celów realizacji monitorowania rynku pracy przez publiczne służby zatrudnienia w zakresie wyodrębnienia zawodów deficytowych i nadwyżkowych można zaliczyć:

- ❖ właściwe planowanie i prowadzenie działań w zakresie przeciwdziałaniu bezrobociu przez samorządy gminne, samorząd powiatowy oraz instytucje i organizacje pozarządowe,
- ❖ stworzenie bazy informacyjnej dla opracowania przyszłych struktur zawodowo-kwalifikacyjnych w układzie lokalnym, regionalnym i krajowym,
- ❖ określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy inspirowanie i organizowanie kierunków szkoleń i przekwalifikowań dla osób bezrobotnych zgodnie z potrzebami rynku pracy
- ❖ usprawnienie jakości usług rynku pracy w zakresie pośrednictwa i poradnictwa zawodowego.
- ❖ planowanie poziomu i kierunków kształcenia oraz przekwalifikowania zawodowego dostosowanego do potrzeb rynku pracy.

2. Podstawa opracowania

Powołując się na ustawę z dnia 20.04.2004r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy / Dz. U. Nr 69 z 2008r. poz.415/, oraz na zapis art. 9 ust. 1 pkt 9, który stanowi że do samorządu powiatowego w zakresie polityki rynku pracy między

innymi należy : „opracowanie analiz i sprawozdań, w tym prowadzenie monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych oraz dokonywanie ocen dotyczących rynku pracy na potrzeby powiatowej rady zatrudnienia oraz organów zatrudnienia.”

Analiza monitoringu sporządzona jest na podstawie metodologii opracowanej przez Zdzisława Sadowskiego zawartej w „Zaleceniach metodycznych do prowadzenia monitoringu zawodów nadwyżkowych i deficytowych”.

3. Metodologia opracowania

Podstawowym źródłem informacji, które zostały wykorzystane w niniejszym raporcie diagnostycznym są aplikację monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych (strona internetowa <https://mz.praca.gov.pl>). oraz przetworzone dane statystyczne gromadzone przez PUP w Limanowej , a w szczególności:

- załącznik nr 2 do sprawozdania MPiPS-01 – „Bezrobotni według rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy” – stan na 30.06.2011r.
- załącznik nr 3 do sprawozdania MPiPS-01 – „Bezrobotni oraz oferty pracy według zawodów i specjalności – stan za okres od 01.01.2011 do 13.06.2011r.
- wskaźnik zawodów generujących długotrwałe bezrobocie,
- wskaźnik struktury bezrobotnych według zawodów (grup zawodów),
- wskaźnik struktury bezrobotnych według PKD,
- wskaźnik struktury ofert pracy według zawodów (grup zawodów),
- wskaźnik struktury ofert pracy według PKD,

4. Analiza bezrobocia wg zawodów

Powiat limanowski charakteryzuje bardzo wysoki poziom bezrobocia w strukturze województwa małopolskiego oraz w skali ogólnokrajowej. Według danych statystycznych na koniec czerwca 2011. stopa bezrobocia ogólnie w kraju wynosiła 11.8% w województwie małopolskim – 9.9%, natomiast w powiecie limanowskim stopa bezrobocia oscylowała w granicach **18,5 %** .

W porównaniu do końca ubiegłego roku nastąpił spadek stopy bezrobocia w powiecie limanowskim o 1%, natomiast w województwie małopolskim wzrost o 0,3 punktu %.

Na dzień 30.06.2011. w rejestrze Powiatowego Urzędu Pracy w Limanowej pozostawało **9022** osób bezrobotnych, w tym **5158** osób to kobiety. Z prawem do zasiłku zarejestrowanych było **1727** osób, co stanowi 19.1% osób zarejestrowanych, a zatem osoby bezrobotne bez prawa do zasiłku stanowią $\frac{3}{4}$ zarejestrowanych w tut. urzędzie – jest to 80,9% ogółu. Nadal największe bezrobocie występuje w gminach : Limanowa **1924** osoby, Mszana Dolna **1166** osób oraz w mieście Limanowa – **1046**.

Analizując ilość osób bezrobotnych zarejestrowanych w analogicznym okresie ubiegłego roku tj – 30.06.2010r.stwierdzamy wzrost o 211 osób, natomiast porównując koniec roku ubiegłego w stosunku do końca pierwszego półrocza b.r. to nastąpił spadek o 508 osób zarejestrowanych w naszym urzędzie na dzień 30.06.2011r..

Na podstawie danych PUP w Limanowej wygenerowana została tabela zawierająca zestawienie „dominujących” zawodów (z uwzględnieniem kategorii bez zawodu/, w których w I półroczu zarejestrowało się łącznie 4029 osób. Dla porównania w I półroczu 2010r, w wyróżnionych zawodach zarejestrowało się 4780 bezrobotnych. Jak wynika z powyższych danych mniej osób rejestrowało się w I półroczu bieżącego roku, w stosunku do analogicznego okresu ubiegłego roku. Zarówno w czerwcu 2011 jak i 2010r największą grupę rejestrujących się bezrobotnych stanowiły osoby bez kwalifikacji zawodowych /2011r. – 1381 w tym kobiet 856, 2010r. – 1420 w tym 839 kobiet/. Jest to grupa obejmująca przede wszystkim osoby z wykształceniem niepełnym podstawowym, podstawowym / w większości są to osoby po 50-tym roku życia i mniejszość narodowa – Romowie/, gimnazjalnym oraz osoby posiadające wykształcenie średnie ogólnokształcące, ogólnokształcące profilowane, nieudokumentowane żadnymi kwalifikacjami zawodowymi Natomiast wśród precyzyjnie sklasyfikowanych zawodów reprezentowanych przez rejestrujących się bezrobotnych dominowały następujące profesje:

- sprzedawca 842 w tym kobiet 747
- murarz 331 w tym kobiet 1
- ślusarz 264 w tym kobiet 9
- kucharz 245 w tym kobiet 217
- krawiec -210 w tym kobiet 209

Sporządzona niżej tabela przedstawia ilość osób zarejestrowanych w 20 dominujących zawodach na koniec czerwca 2011r. oraz stosunek procentowy do ogólnej liczby bezrobotnych w I półroczu b.r. jak również analogiczny wykaz z roku ubiegłego na koniec I półrocza .

Analiza bezrobotnych wg zawodów (zawody dominujące), najczęściej reprezentowanych przez bezrobotnych w I-półroczu 2011r. – stan na 30.06.2011 i 30.06.2010r.

L.p.	Nazwa zawodu	Struktura zawodowa osób bezrobotnych							
		stan na 30.06.2011r.				stan na 30.06.2010r.			
		Ogółem	%z ogółu (9022)	W tym kobiety	% z ogółu kobiet (5158)	Ogółem	% z ogółu (8811)	W tym kobiety	% z ogółu kobiet (4026)
1	Bez zawodu	1349	14,95	846	16,40	1420	16,12	839	20,84
2	Sprzedawca	821	9,10	745	14,44	748	8,49	666	16,54
3	Murarz	331	3,67	1	0,02	341	3,87	1	0,00
4	Ślusarz	264	2,93	9	0,17	295	3,35	10	0,25
5	Kucharz	245	2,72	217	4,21	234	2,66	211	5,24
6	Krawiec	210	2,33	209	4,05	211	2,39	210	5,22
7	Technik ekonomista	198	2,19	167	3,24				-
8	Robotnik gospodarczy	166	1,84	60	1,16	172	1,95	61	1,52
9	Robotnik budowlany	164	1,82	0	0,00	176	2,00	0	0,00
10	Szwaczka	152	1,68	151	2,93	147	1,67	145	3,60
11	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	142	1,57	103	2,00	134	1,52	86	2,14
12	Kelner	132	1,46	125	2,43	138	1,57	127	3,15
13	Technik żywienia i gospodarstwa domowego	129	1,43	104	2,01	107	1,21	81	2,01
14	Ekonomista	119	1,32	100	1,94	83	0,94	71	1,76
15	Stolarz	119	1,32	2	0,04	116	1,31	2	0,05
16	Technik mechanik	111	1,23	4	0,08	110	1,25	4	0,10
17	Technik prac biurowych	104	1,15	102	1,98	-	-	-	-
18	Mechanik poj. samochodowych	100	1,11	0	0,00	-	-	-	-
19	Technik budownictwa	84	0,93	8	0,15	83	0,94	7	0,17
20	Technik informatyk	84	0,93	18	0,35	-	-	-	-

Analizując strukturę bezrobotnych wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz ofert pracy w wybranych działach gospodarki, tradycyjnie m naszym rejonie najwięcej osób wg stanu na dzień 30.06.2011. pracowało w następujących sektorach:

Bezrobotni oraz zgłoszone oferty pracy w I półroczu 2011r. wg sekcji PKD

Wyszczególnienie	Ogółem	% w stosunku do ogólnej liczby bezrobotnych/9022/	Oferty pracy zgłoszone w I półroczu 2011
Handel, hurt i detal: naprawa pojazdów samochodowych włączając motocykle	1572	17,42	266
Przetwórstwo przemysłowe	1476	16,36	310
Budownictwo	1424	15,78	157
Działalność związana z zakwaterowaniem i usługami gastronomicznymi	372	4,12	41
Gospodarstwa domowe zatrudniające pracowników gospodarstwa domowego produkujące wyroby i świadczące usługi na własne potrzeby	359	3,98	0
Administracja publiczna i obrona narodowa: obowiązkowe zabezpieczenie społeczne	340	3,77	119
Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	218	2,42	58
Transport i gospodarka magazynowa	207	2,29	36
Edukacja	206	2,28	34
Pozostała działalność usługowa	130	1,44	30

Sytuacja powyższa spowodowana jest istnieniem dużej ilości małych jednoosobowych przedsiębiorstw, krótkotrwałym okresem zatrudniania oraz dużą rotacją pracowników.

W dalszej części opracowanego raportu z monitoringu zawodów deficytowych i nadwyżkowych zamieszczono tabele, które przedstawiają :

- bezrobotni wg rodzaju działalności ostatniego miejsca pracy oraz oferty pracy w powiecie limanowskim na koniec I półrocza 2011r. roku - T- I/ P-9,
- struktura bezrobocia i ofert pracy według PKD w powiecie limanowskim za I półrocze 2011r. – T- I/ P 9a
- napływ bezrobotnych wg zawodów w powiecie limanowskim za I półrocze 2011r. /kod sześciocyfrowy/ - T - I/ P-2
- oferty pracy wg zawodów w powiecie limanowskim za I półrocze 2011r. /kod sześciocyfrowy/ - T – I/ P

5. Napływ ofert pracy :

Kolejnym zagadnieniem, które zostanie przeanalizowane i przedstawione to problem zgłaszanych ofert pracy przez pracodawców . Ponieważ wielu pracodawców nie zgłasza informacji o wolnych miejscach (etatach) pracy, dlatego nasz rejestr nie odzwierciedla wszystkich wolnych miejsc pracy na lokalnym rynku. Sporo ofert nie trafia do statystyk tut. urzędu , szczególnie te w których oczekiwania co do wiedzy , umiejętności i doświadczenia potencjalnych kandydatów są bardzo wysokie. Często pracodawcy nie są zainteresowani współpracą z Urzędem Pracy w zakresie pośrednictwa pracy i dlatego nie zgłaszają wolnych miejsc pracy.

W I półroczu 2011 do Powiatowego Urzędu Pracy w Limanowej **wpłynęły 1202 oferty pracy**, w stosunku do analogicznego okresu roku ubiegłego nastąpił spadek o **442 oferty, tj. o 26,9%**. Wśród zgłoszonych wolnych miejsc pracy **48,7% to oferty subsydiowane czyli 585 ofert**, porównując z analogicznym okresem ubiegłego roku to oferty subsydiowane stanowiły **68,2%** ogółu, czyli **1121 ofert**. Oferty pracy spoza terenu powiatu limanowskiego stanowią 16,8% wszystkich ofert.

Wśród zgłoszonych ofert pracy, najczęściej było w zawodach: pracownicy przy pracach prostych, sprzedawca, pracownicy obsługi biurowej, stolarz, robotnik drogowy, technik administracji, robotnik gospodarczy oraz robotnik budowlany. Na uwagę zasługuje fakt, że najczęściej poszukiwane profesje dotyczą zawodów najbardziej liczebnych pod względem zarejestrowanych osób bezrobotnych.

Niepokojąca sytuacja występuje w zawodach związanych z rolnictwem, w zawodach tych brak jest ofert pracy, a osób bezrobotnych z podobnymi kwalifikacjami przybywa w ewidencji tutaj. Urzędu. Fakt ten wynika z sytuacji, że w powiecie limanowskim rolnicy nie rekrutują pracowników do pracy w gospodarstwach rolnych. Analizując zgłoszenia wolnych miejsc pracy z poprzednich lat i porównując je z aktualnymi ofertami, można zauważyć pozytywne zjawisko w zakresie zmiany struktury ofert pracy. Coraz częściej ukazują się oferty w zawodach ogólnobudowlanych. Natomiast oferty zgłoszone w zawodach administracji publicznej to najczęściej subsydiowane miejsca pracy. Jest to dogodna forma aktywizacji zawodowej osób bezrobotnych i chętnie z takiej pomocy korzystają pracodawcy. Jak wynika z badań i danych statystycznych zmniejszyła się ilość ofert pracy z zagranicy, mimo otwarcia niemieckiego i austriackiego rynku pracy od 01.05.2011r.

Napływ ofert do PUP Limanowa w I półroczu 2011r wg zawodów

	Kod grupy	Nazwa zawodu	Oferty pracy	
			Ogółem	% w stosunku do ogólnej ilości zgłoszonych ofert /1202/
	522301	Sprzedawca	158	13,14
	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	65	5,41
	752205	Stolarz	48	3,99
	931301	Robotnik budowlany	39	3,24
	524302	Konsultant/agent sprzedaży bezpośredniej/	36	3,00
	411004	Technik prac biurowych	36	3,00
	344306	Technik administracji	26	2,16

Napływ ofert do PUP Limanowa w / półroczu 2011r, wg sektora gospodarki

Lp	Sektor	Liczba ofert pracy	
		na 30.06. 2011.	na 30.06.2010
1	Przetwórstwo przemysłowe	310	367
2	Handel	266	218
3	Budownictwa	157	285
4	Administracja publiczna i obrona narodowa	119	285
5	Opieka zdrowotna i pomoc społeczna	58	77
6	Działalność profesjonalna, naukowa i techniczna	56	58

Z wyżej przedstawionych danych wynika , że oferty zgłoszone przetwórstwie przemysłowym to 25,79% w stosunku do ogólnej liczby ofert/1202/ zgłoszonych w 2011r, następnie handel –22.13 % oraz budownictwo – 13,06 %.

Specyfika kształcenia i przedstawiania ofert pracy w takiej kolejności związana jest z tworzeniem nowych miejsc pracy poprzez otwieranie małych jednoosobowych często rodzinnych punktów usługowych w wymienionych sektorach głównie handlu i budownictwo oraz uruchamianiem subsydiowanych form zatrudnienia przez sektor publiczny.

6 Analiza zawodów deficytowych i nadwyżkowych :

Realizując dyspozycję zawartą w art. 9 ust. 1 pkt 9 ustawy z dnia 20.04.2004 wynika, że jedną z kluczowych części półrocznego raportu o charakterze diagnostycznym jest analiza pojawiających się na lokalnym rynku **zawodów deficytowych oraz nadwyżkowych**.

Podstawą do określenia, z jakim zawodem mamy do czynienia jest analiza napływu ofert pracy oraz napływu osób bezrobotnych w analogicznym zawodzie i okresie.

Zawód deficytowy jest rozumiany jako zawód których występuje na rynku pracy większa ilość wolnych miejsc pracy niż liczba osób bezrobotnych w tym zawodzie. Przeciwnieństwem jest **zawód nadwyżkowy** , na którego zapotrzebowanie na rynku pracy/ofert prac/ jest mniejsze niż liczba osób bezrobotnych w tym zawodzie.

Dla wychwycenia i ukazania tych zawodów obliczany jest wskaźnik **nadwyżki – deficytu w** danym zawodzie liczony według sześciocyfrowego wzoru:

$$(W_{n,l}^k = \frac{O_l^k}{B_l^k})$$

gdzie:

O_I^k - liczba zgłoszonych ofert pracy w zawodzie k

$\overline{B_I^k}$ - liczba zarejestrowanych bezrobotnych w zawodzie k.

Przyjęto, że zawody o wskaźniku:

$W_{n,I}^k < 0,9$ to **zawody nadwyżkowe**

$0,9 \leq W_{n,I}^k \leq 1,1$ to **zawody zrównoważone**

wykazują równowagę na rynku pracy/

$W_{n,I}^k > 1,1$ to **zawody deficytowe.**

W związku z analizą 720 profesji, które były podstawą opracowania monitoringu zawodów nadwyżkowych i deficytowych /Tabela T- II/P- 4, wg kodu sześciocyfrowego/ stwierdzono, że w grupie zawodów **deficytowych**, których wartość wskaźnika intensywności deficytu wynosi więcej niż 1,1 zweryfikowano 113 zawody, w tym 87 o **maksymalnym** pułapie deficytu.

Natomiast w grupie zawodów **nadwyżkowych**, w których wskaźnik jest mniejszy niż współczynnik 0,9 charakteryzują się zróżnicowaną gamą zawodów. W I-półroczu 2011r. wykazano 535 zawody w tym 513 posiadają zerowy wskaźnik intensywności. Pozostała ilość posiada niewielki wskaźnik powyżej skali 0.0000 - /72 pozycje/ W grupie tzw. **zrównoważonej** znajduje się 22 zawody, czyli wskaźnik waha się od 0.9000 do 1.1000.

Niżej przedstawione są tabele, które przedstawiają: w I tabeli wykazane są zawody deficytowe – 26 pozycji/zawodów/ posiadający wskaźnik od 1,3750 do 20,0000, pozostała ilość posiada maksymalny wskaźnik nadwyżkowe, zawody te zgodnie z zaleceniami MIPS, Departament Rynku Pracy zostały pominięte w wykazie, natomiast Tabela nr II przedstawia zawody nadwyżkowe - 30 pozycji/zawodów/, które posiadają wskaźnik od; 0,0139 do 0,8333.

Wykaz zawodów deficytowych.

L.p.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności deficytu
1	962990	Pozostali pracownicy przy pracach prostych gdzie indziej niesklasyfikowanych	20.0000
2	524302	Konsultant/agent sprzedaży bezpośredniej	18.0000
3	711101	Konserwator budynków	13.0000
4	325905	Opiekunka dziecięca	7.0000
5	243305	Specjalista do spraw sprzedaży	7.0000
6	811407	Operator urządzeń wytwórczych mieszanek budowlanych	4.0000
7	411090	Pozostali pracownicy obsługi biurowej	3.2500
8	523001	Kasjer biletowy	3.0000
9	122102	Kierownik działu sprzedaży	2,4286
10	441990	Pozostali pracownicy obsługi biura gdzie indziej niesklasyfikowani	2.6667
11	931205	Robotnik drogowy	2.6250
12	814104	Wulkanizator	2,0000
13	712101	Dekarz	2.0000
14	711601	Brukarz	2,0000
15	343901	Animator kultury	2,0000
16	261990	Pozostali specjaliści z dziedziny prawa gdzie indziej niesklasyfikowani	2,0000
17	214202	Inżynier budownictwo –budownictwo ogólne	2.0000
18	514202	Kosmetyczka	1.8000
19	341203	Opiekun w domu opieki społecznej	1.7500
20	911203	Pokojowa	1.5000
21	834202	Operator maszyn drogowych	1.5000
22	753602	Obuwnik	1.5000
23	262101	Archiwista	1.5000
24	225101	Lekarz weterynarii	1.5000
25	243106	Specjalista do spraw marketingu i handlu	1.4286
26	412001	Sekretarka	1.3750

Wykaz zawodów nadwyżkowych.

Lp.	Kod zawodu	Nazwa zawodu	Wskaźnik intensywności nadwyżki
1	932911	Robotnik pomocniczy w przemyśle przetwórczym	0.0139
2	311204	Technik budownictwa	0.0200
3	711502	Cieśla szalunkowy	0.0227
4	723105	Mechanik samochodów osobowych	0.0256
5	522305	Technik handlowiec	0.0385
6	753105	Krawiec	0.0392
7	711202	Murarz	0.0494
8	721306	Błacharz samochodowy	0.0625
9	351203	Technik informatyk	0.0625
10	222101	Pielegniarka	0.0800
11	711404	Zbrojarz	0.0909
12	713102	Malarz budowlany	0.1000
13	711503	Stolarz budowlany	0.1034
14	713203	Lakiernik samochodowy	0.1111
15	512002	Kucharz małej gastronomi	0.1143
16	751201	Cukiernik	0.1176
17	741101	Elektromonter instalacji elektrycznych	0.1250
18	311408	Technik elektronik	0.1250
19	723103	Mechanik pojazdów samochodowych	0.1321
20	512001	Kucharz	0.1467
21	722204	Ślusarz	0.1508
22	712303	Tynkarz	0.1667
23	711401	Betoniarz	0.1667
24	523002	Kasjer handlowy	0.1667
25	234113	Nauczyciel nauczania początkowego	0.1667
26	233008	Elektryk	0.1818
27	712602	Monter instalacji centralnego ogrzewania	0.2000
28	7541390	Pozostali pracownicy ochrony osób i mienia	0.2000
29	7334390	Pozostali pracownicy administracyjni i sekretarze biura zarządu	0.2000
30	213207	Inżynier zootechnik	0.2500

Analizując przedstawione zawody w obu tabelach należy stwierdzić, że współczynnik intensywności tak w zawodach nadwyżkowych jak również w deficytowych w stosunku do

lat poprzednich wzrasta. Oznacza to: w przypadku zawodów deficytowych wzrasta zapotrzebowanie na osoby wykwalifikowane w danym kierunku, a więc jest większe zapotrzebowanie niż liczba zarejestrowanych osób wysoko wyspecjalizowanych. Natomiast w zawodach nadwyżkowych jest mniejsze zapotrzebowanie niż chętnych do podjęcia pracy w konkretnym zawodzie mimo, że osoby posiadają odpowiednie i kierunkowe kwalifikacje. Szczegółowe dane ukazują tabele przedstawione w załączniku. Przedstawione zestawienia pozwolą każdemu zainteresowanemu samodzielnie odnaleźć interesujące go informacje:

- zawody deficytowe i nadwyżkowe w powiecie limanowskim w I-półroczu 2011r. wg kodu sześciocyfrowego TI/ P4,
- ranking zawodów * deficytowych i nadwyżkowych - powiat limanowski w I-półroczu 2011r. wg kodu dwucyfrowego TI / P5,
- ranking zawodów* deficytowych i nadwyżkowych - powiat limanowski w I-półroczu 2011r. wg kodu czterocyfrowego : TI / P6,
- ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie limanowskim w I półroczu 2011r wg kodu dwucyfrowego TI/ P 7,
- ranking zawodów generujących długotrwałe bezrobocie w powiecie limanowskim W I-półroczu 2011r, -T – I/ P- 8.

Wnioski:

Wdrożony monitoring zawodów deficytowych i nadwyżkowych pozwala na:

- określenie kierunków i natężenia zmian zachodzących w strukturze zawodowo-kwalifikacyjnej na lokalnym rynku pracy
- określenie odpowiednich kierunków szkolenia osób bezrobotnych a tym samym zapewniając większą efektywność organizowanych szkoleń.
- bieżącą korektę poziomu struktury i treści kształcenia zawodowego
- usprawnienie poradnictwa zawodowego poprzez wskazanie zawodów deficytowych i nadwyżkowych,
- usprawnienie pośrednictwa pracy poprzez uzyskanie informacji o planowanych przez pracodawców wolnych miejscach pracy
- udzielenie odpowiedzi na które zawody na terenie naszego powiatu istnieje zapotrzebowanie i popyt.
- ukazanie zawodów, które występują na rynku nadwyżkowo

Analizując sporządzany od momentu wejścia w życie monitoring w powiecie limanowskim, można pokusić się o przedstawienie kilku uwag, jak również propozycji pewnych zmian na przyszłość.

1. Znaczna część osób bezrobotnych to osoby bez zawodu, z podstawowym wykształceniem lub z wykształceniem ogólnym, nie posiadające żadnej specjalizacji czy kwalifikacji zawodowych. Dla osób tych konieczne jest organizowanie specjalnych kursów i programów aktywizacyjnych, w wyniku których nabędą kwalifikacji lub je uzupełnią.
2. Zauważa się wzrost zatrudnienia w takich dziedzinach jak usługi, handel i budownictwo. Są to symptomy rozwoju mikroprzedsiębiorstw tj. nowopowstałych punktów usługowych, handlowych lub budowlanych.
3. Coraz więcej osób bezrobotnych w tym młodych decyduje się na otwieranie własnej działalności gospodarczej. Decyzje te podyktowane są: brakiem „dobrej” oferty pracy oraz możliwością skorzystania z jednorazowej bezzwrotnej dotacji finansowej, przyznawanej przez Urząd Pracy oraz obniżonymi kosztami (m.in. ZUS). Powstają więc nowe zakłady pracy, co napawa nadzieją że liczba nowych miejsc pracy wzrośnie.
4. Największa rotacja występuje w zawodach związanych z handlem tj. najczęściej bezrobotnych i najczęściej zgłoszonych ofert pracy. Sytuacja ta powtarza się systematycznie od kilku lat. Zaznaczyć jednak należy, że osoby młode, dyspozycyjne oraz kończące edukację w tym zawodzie częściej znajdują odpowiednią ofertę i podejmują pracę.
5. W związku z dużą stopą bezrobocia w naszym regionie, napływające oferty pracy to oferty przeznaczone dla osób bezrobotnych z dużym doświadczeniem zawodowym i wysokimi kwalifikacjami w danym zawodzie.
6. Tutejszy Urząd systematycznie organizuje kursy i szkolenia o szerokiej gamie zawodów i specjalności. Nadrzędnym celem przy organizacji szkoleń i wyborze ich kierunków jest dostosowanie tematyki szkoleń do potrzeb osób bezrobotnych, poszukujących pracy z jednej strony, a z drugiej strony do potrzeb lokalnego rynku pracy.
7. Na szkolenia kierowane są głównie osoby z tzw. grupy ryzyka społecznego czyli osoby: długotrwale bezrobotne, powyżej 50-roku życia, z wykształceniem podstawowym oraz bez zawodu. Nie oznacza to, że pozostałe osoby nie mogą skorzystać z przekwalifikowania, a jedynie to, że osoby z w/w grup bezrobotnych, kierowane są na szkolenia w pierwszej kolejności.
8. Monitorując poczynania pracodawców na rynku pracy oraz ruchy służb odpowiedzialnych za edukację, jak również ukierunkowanie przekwalifikowań i szkoleń prowadzonych przez PUP można z pewną dozą optymizmu patrzeć w przyszłość i spodziewać się, że w najbliższych latach zostanie ograniczone bezrobocie wśród młodzieży, jak również osób bezrobotnych pozostających długotrwale w ewidencji PUP.
9. Analizując dane zawarte w prowadzonym monitoringu, zauważamy że na przestrzeni ostatnich lat stopa bezrobocia jest zmienna, niestety od rok 2009 sytuacja na lokalnym rynku

pracy nie napawa optymizmem i systematycznie wzrasta. Wzrost stopy bezrobocia w ostatnich dwóch latach spowodowany był ogólnoświatowym kryzysem gospodarczym oraz masowym powrotem obywateli z zagranicy po zakończonych kontraktach.

10. Coraz więcej też młodych osób decyduje się na rozpoczęcie własnej działalności.

Powstają więc nowe zakłady pracy, co napawa nadzieją, że liczba nowych miejsc pracy wzrośnie.

Reasumując problem prowadzonej polityki na rynku pracy zmniejszania bezrobocia i przeciwdziałania jego skutkom w celu lepszego wykorzystania ogromnego potencjału pracy jakim dysponujemy są i pozostaną jednym z podstawowych zadań z jakimi urząd pracy będzie borykał się w najbliższych latach a jednocześnie podejmował takie działania i decyzje aby w widoczny sposób zmniejszać i redukować bezrobocie.

Sporządził:

Lider Klubu Pracy

Szymon Jasica

Zatwierdził:

Zastępca Dyrektora

Anna Cuper

Sprawdził:

Kierownik Działu Rynku Pracy

Władysław Bulanda